

færdet er med mig. Derfor siger jeg atter, giv mig en Haand-tering, hvortil der kun udfordres Styrke, den sætter ingen Mand Frier i Hovedet. Har Du nogenstinde hørt tale om en Grovsmed, der var saadan en Kar, som Oven Warland derhjemme?"

"Godt sagt, Onkel Hovenden!" raabte Robert Danfort inde fra Smedien med en dyb og klangfuld Stemme. "Og hvad siger Hovendens Datter? Hun anseer det nok for en penere Haandtering, at lave et Dameuhr, end at smede en Hestefko?"

Anette drog sin Fader afsted, førend han fik Tid til at svare.

Men vi ville vende tilbage til Oven Warlands Boutik og hellige hans Karakter lidt mere Opmærksomhed, end baade Peter Hovenden og efter af Sandsynlighed ogsaa hans Datter og Ovens tidligere Skolekammerat, Robert Danfort, vilde have anset det Umagen værd at anvende paa en sliq Gjenstand. Lige fra det Dieblis, da hans smaa Fingre kunde haandtere en Pennekniv, havde Oven lagt en Sindrigthed for Dagen, der blev benyttet til at skabe smukke Figurer af Træ, især Blomster og Fugle, og som undertiden endog syntes at ville trænge ind i Mechanismens Myriader. Hans Formaal var imidlertid altid det Skønne, albrig det Nyttige. Drengens Paarsøende vidste ikke at gjøre noget Fornuftigere, end at sætte ham i Lære hos en Uhrmager, i Haab om, at hans eiendommelige Talent kunde blive holdt indenfor de rette Grænser og anvendt til noget Nyttigt; maaskee var det ogsaa det Fornuftigste, de kunde gjøre.

Peter Hovendens Mening om hans Lærling have vi alt erfare. Han kunde ikke blive flog paa den Dreng. Oven lærte rigtignok med utrolig Hurtighed Professionens Hemmeligheder. Men han glemte eller foragtede aldeles Hovedformaalet for en Uhrmagers Bæftæftigelse og brød sig ikke mere om at maale Tiden, end om den allerede var strømmet ud i Evigheden. Saalænge Oven stod under sin gamle Læremesters Opfigt, var det paa Grund af hans Fælselighed muligt ved Hjælp af Formaninger og et usie Tilfyn, at holde hans skabende Udfælselser i Tømme. Men da hans Læretid var omme, og da han havde overtaget den lille Boutik, som Peter Hovendens Dienstgælder nødsage ham til at afstaae, indsaae Folk, hvor ufikket Oven Warland var til at føre den gamle, blinde Fader Tid frem i det sædvanlige Spor. En af hans fornøftigste Planer gik ud paa at sætte en musikalsk Mechanisme i Forbindelse med Uhrværket, for at Livets Dissonanser kunde opløse sig og ethvert svindende Dieblis falde harmonisk ned i Fortidens Afgrund. Naar han skulde istandsætte et Stuenhr — et af disse hvide, gammelbogs Ubre, der næsten ere blevne beslagte med Mennefskeden ved at udmaale mangfoldige Generationers Levetid — pleiede han at anbringe nogle handfende Figurer eller en Liigbegjængelse paa dets ærværdige Skive, for at forestille tolv glade eller tolv sorgelige Timer. Nogle lignende Spilopper tilintetgjorde aldeles den unge Uhrmagers Credit hos de solide Hverdagsmenneker, der mente, at man ikke bør spøge med Tiden, hvad enten den benyttes til at vinde denne Verdens Goder eller at forberede sig til den næste. Hans Kunders Antal aftog daglig, et Uheld, der dog blev betragtet som et Held af Oven Warland, der meer og meer hengav sig til en hemmelig Bæftæftigelse, en Bæftæftigelse, der lagde Beslag paa hele hans Kunst og Haandfærdighed og ligeledes gav hans eiendommelige Geni det frieste Spillerum. Han havde allerede i flere Maanedes været lyshæst paa denne Maade.

Efterat den gamle Uhrmager og hans smukke Datter havde betragtet Oven Warland gennem Vinduet, blev dennes Nerver angrebne saaledes, at hans Haand rystede, saa at han var aldeles ufikket til at fortætte sit vanfælige Arbejde.

"Det var Anette selv!" udbrod han. "Mit Hjertes Banker sagde mig det, endnu førend jeg hørte hendes Faders Stemme. Ah, hvor det banker! Jeg vil neppe være istand til at arbejde mere paa dette lille Værk i Aften. Anette — kære Anette, Du burde styrke min Haand og mit Hjerter og ikke bringe mig saaledes til at skjelve; thi naar jeg søger at fremmane Skønhedens Aand og sætte den i Bevægelse, er det for Din Skyld alene.

Medens han søgte at berolige sig, gik Boutikdøren op, og ind traadte den kraftige Skikkelse, som Peter Hovenden standfærdig for at beundre, da den stod inde i Smedien. Robert Danfort bragte en af hans selv forfærdiget lille Ambolt, som den unge Kunstner for kort Tid siden havde bestilt. Oven bejaae den og erklærede, at den var efter Tilst.

"Na ja", sagde Robert Danfort, hvis stærke Stemme lød igjennem Boutiken som en Vas, "jeg troer nok, at jeg kan gjøre Alt, hvad der hører til min Haandtering, skjøndt jeg kun vilde spille en jammerlig Rolle ved din . . . med saadan en Ræve," tilspode han leende, idet han lagde sin store Haand ved Siden af Ovens. "Men det kan være det Samme! Jeg lægger større Styrke i et eneste Slag med min Forhammer, end Du har anvendt, lige siden Du kom i Lære. Ikke sandt?"

"Det er høist sandsynligt," svarede Oven; "Styrke er et jordist Uhyre, som ikke staaer til min Raadighed. Den Kraft, jeg besidder, er fuldkommen aandelig."

"Men sig mig engang, Oven, hvad bestiller Du egentlig?" spurgte hans gamle Skolekammerat, der vedblev at strige saa høit, at Kunstneren skjævede, især da Spørgsmaalet berørte et Punkt, der var ham saa helligt, som hans Phantasies alt opslugende Drøm. "Folk siqe, at Du søger at opfinde et Perpetuum mobile."

"Et Perpetuum mobile? . . . hvilken taabelig Snak!" svarede Oven Warland. "Det er umuligt at opbuge. Det er en Drøm, som nok kan forstøffe en materialistisk Hjerne, men ikke min. Selv om en sliq Opdagelse var mulig, vilde jeg ikke bæftæftige mig dermed; hvad bryder jeg mig om at finde en anden Drikraft, end Dampen og Vandet, jeg agter ikke at tage Patent paa en ny Maskine."

"Nei, det troer jeg min Sjæl nok!" udbrod Grovsmeden med en saa stærk Latter, at Oven og Uhrglasene paa hans Arbeidsbord rystede omkap. "Nei, nei, Oven, intet Barn med Jernmuller vil nogenstinde falde Dig Fader. Men jeg vil ikke forstøffe Dig mere. God Nat, Oven, og god Lykke; behøver Du Hjælp, saa veed Du, at for saa vidt som et Slag af en Hammer paa Ambolten kan nytte Dig, saa kan Du stole paa mig."

Med disse Ord forlod den Mand, der havde gjort Styrken til sin Afgud, leende Boutiken.

"Hvor det dog er besynderligt," tænkte Oven Warland med Haanden trykket mod sin Pande, "at min Grublen, mine Planer, min Videnskab for det Skønne, min Overbeviisning om at have Magt til at skabe det — den ædle, ætseriske Magt, som denne jordiske Kamp ikke har noget Begreb om — svæffes i den Grad, naar Robert Danfort krydser min Vej. Jeg blev gal, hvis jeg ofte traf sammen med ham. Hans brutale Styrke bringer det aandede Element i mit Indre i Forvirring. Men jeg vil ogsaa være stærk paa min Maade. Jeg viger ikke Pladsen for ham."

Han løstede et Glas op, der beskyttede et fint lille Værk; dette stillede han i Lampens sammentrængte Lys, betragtede det gennem et Forstørrelsesglas og begyndte at arbejde med en lille Staalang. Inden et Dieblis Forløb lærerede han sig dog tilbage paa Stolen og slog Hænderne sammen med en saadan Ræstel, at hans fine Træk blev ligesaa udtryksfulde og gruopvækkende som en Kampes.

"Gud! hvad har jeg gjort!" udbrod han. "Paavirkningen af denne brutale Styrke har forvildet mig og forørket mit Syn. Det Hjul, som jeg altid har været saa bange for at røre ved, er ødelagt! Mange Maanedes Arbejde er spildt, jeg er rebningsløs!"

Og han sad fortvivlet, indtil Lampen omsider gik ud, og Mørket omgav det Skønnes Tilbeder.

Saalædes ere de Billeber, som Phantasien affoder, elsker og sætter høiest Pris paa, udsatte for at tilintetgjøres, naar de komme i Berøring med det Praktiske. Den ideelle Kunstner maa derfor besidde en Karakterstyrke, der neppe lader sig forene med den nødvendige Aandsimulighed; han maa troe paa sig selv, medens den ham omgivende vantro Verden mistvivler.

En Stund hullede Oven Warland under i denne haardemundgaaelige Prøve. Han tilbragte nogle Uger med Hovedet hvilende i Haanden, saa at de Forbigaaende næsten albrig fik Leilighed til at see hans Ansigt. Da han omsider igjen havde det, var der foregaaet en ubeskrivelig Forandring med ham. Peter Hovenden og andre kloge Folk, der snuffe at ordne Livet, som et Uhr med Blylodder, mente, at Forandringen var heldig, og Oven passede nu virkelig ogsaa sin Profession med den meest haardnakke Hlid. Det var vidunderligt at see, med hvilken Alvorsfuldhed han undersøgte Hjulene i et stort, gammelt Svulv, til ubeskrivelig Glæde for Cieren, i hvis Komme det havde hvilet saalænge, at han betragtede det som en Deel af sit eget Legeme. Paa Grund af det gode Rygte, Oven Warland saaledes erhvervede sig, blev han endog opfordret af Magistraten til at istandsætte Taarnuhret. Han var saa heldig i denne Væfsærdssag for det Ufæntlige, at Kjøbmændene endog suurmulende indrømmede hans Fortjenester paa Børsen; Sygevogterisen roste ham, medens hun skænkede Medicin til Patienter; Ekstere vælsignede ham, naar Stevneopdets Time slog, og hele Byen takkede Oven, fordi den nu fik sin Middagsmad i rette Tid.

Medens denne helbige Forvandling fandt Sted, besøgte den gamle Peter Hovenden en Dag sin tidligere Lærling.

"Na, Oven," sagde han, "det glæder mig at høre, hvorledes Alle tale til din Bæftæftigelse, men især Taarnuhret, der anbefaler Dig fire og tyve Gange i Døgnet. Dg de taabelige Ideer om det Skønne, som hverken jeg eller nogen anden, ja som ikke engang Du selv kan blive flog paa; kast blot det Skrammeri overbord, saa er din Lykke gjort. Bliver Du saaledes ved, saa voøer jeg selv engang at lade dig reparere mit kostbare gamle Uhr, skjøndt det, med Undtagelse af min Datter Anette, er det Værdifuldeste, jeg eier."

"Det vilde jeg neppe voøe at paatage mig," svarede Oven med sørgmodig Stemme; thi hans gamle Læremesters Rærværelse gjorde ham altid fortjent.

"Na, med Tiden," svarede denne, "kommer Du nok saa vidt."

Den gamle Uhrmager tog nu saavel det Arbejde, hvormed Oven i dette Dieblis lyshæstede sig, som alle hans øvrige Arbejder i Diesyn med den Ugenærlighed, som han paa Grund af sin tidligere Myndighed altid lagde for Dagen. Imidlertid kunde Kunstneren neppe løfte Hovedet op. Intet var saa modbydeligt for hans Natur, som denne Mands kolde, prosaiske Verdensklogskab, der betragtede Alt, hvad der ikke kunde tages og soles paa, som Gjølebilleder. Oven hullede i Kenddom og bad inderligt om snart at blive befriet for ham.

"Men hvad er det?" udbrod Peter Hovenden pludselig, idet han løstede et støvet Uhrglas i Veivet, under hvilket man saa et mekanisk Arbejde, der var saa fint og spinkelt som en Sommerfugls Skelet. "Hvad i al Verden er det? Oven, Oven, disse smaa Ræder og Hjul og Tjædere ere Djaøvens

Værk. See! med et eneste Tryk af min Fægsfinger og Tommeffinger kan jeg befrie Dig for enhver fremtidig Fare."

"For Himmelens Skyld!" udbrod Oven Warland og sprang op med vidunderlig Kraft, "hvis De ikke vil gjøre mig affindig, saa rør det ikke! Den ringeste Berøring vil ødelægge mig for steds."

"Al, unge Menneffe, er det allerede kommet saa vidt med Dig?" sagde den gamle Uhrmager og betragtede Oven med Verdensklogskabens iistolde Blik; "velan, gjør hvad Du vil. Men tag Dig iagt, den onde Aand boer i dette lille Værk. Skal jeg bortmane den?"

"De er min onde Aand," svarede Oven lidenskabelig, "De og den usøffomme, barfe Verden. Deres Mistroøst er den bløtunge Vægt, der nedbøier mig, ellers vilde jeg alt for længe siden have fuldført den Gjerning, som jeg blev skabt til."

Peter Hovenden rystede paa Hovedet med den blandede Foragt og Harm, som de Menneker, hvis Repræsentant han var, troe sig berettigede til at vise mod alle de Enfoldige, der ikke følge den støvede Landevei for at nærme sig Maalet. Han gik bort med truende Fingre og en spottende Mine, som foruvroligede Kunstnerens Svov i mange Nætter. Paa den Tid, da Ovens gamle Læremester besøgte ham, stod han netop i Begreb med at tage fat paa det forsvante Arbejde; men ved dette ubehagelige Optrin henfattedes han atter i den Tilstand, som han saa langsomt var kommen ud over.

Hans Aand havde imidlertid kun samlet sig Kraft, medens den tilfyneladende var nedstunken i Sløvhed. I Løbet af Sommeren opgav han næsten fuldstændig sin Forretning og tilfod Tiden, for saa vidt som den gamle Herre var repræsenteret af de under hans Opsyn staaende Stue- og Vornuehre, at vauke paa Lykke og Fremme gjennem det mennefske Liv og afstedkomme den stærke Forvirring mellem Døgnets Timer. Han benyttede Skiftet til at vandre gjennem Skove og Marker og langsomt Væffenes Bredder. Her morede han sig som et Barn med at jage efter Sommerfugle og iagttage de forskjellige Insecters Bevægelser. Sagten efter Sommerfugle var et passende Sindbillede paa den ideale Stræben, hvortil han havde anvendt saamange kostbare Timer. Men vilde hans Haand nogenstinde skabe det Skønhedens Ideal, hvorpaa Sommerfuglen kun var et Symbol?

Ratten var den Tid, som han benyttede til langsomt at realisere den Tanke, paa hvilken hele hans aandelige Virksomhed var rettet. Naar Tusmørket faldt paa, sneg han sig igjen ind i Byen, lukkede sig inde i sin Boutik og lyshæstede sig i mange Timer med sit Arbejde. I hans lygelige Sjælsstilstand forekom Dagslyset ham at være altfor stærkt. Han sad derfor en skyld Dag med Hovedet hvilende paa Haanden, jorbydet i Drømme; thi det var en Lindring for ham, at undflye den Anstregelse, hvormed han maatte klare sine Tanker under det natlige Arbejde. Af denne Drømmeverden blev han udreven, idet Anette Hovenden traadte ind i Boutiken med en Kundes Ligefermhed og maaskee ogsaa med en Bårdomsvenindes Fortrolighed. Hendes Svøfingersbøl var gaaet itu, og hun ønskede, at Oven skulde istandsætte det.

"Men jeg veed ikke, om De vil nedlade Dem til at udføre et sliq Arbejde," sagde hun leende, "da De jo har saa travlt med at sætte Liv i en Maskine."

"Dvem siger det, Anette?" udbrod Oven forbauset.

"Na, det er jeg selv saalen paa," svarede hun, "paa Grund af en Ytring, som jeg hørte af Dem for længe siden, da De kun var en Dreng og jeg et lille Barn. Men hør, vil De istandsætte mit stakkels Fingersbøl?"

"Jeg vil gjøre Alt for Deres Skyld, Anette," sagde Oven Warland — "Alt, om det saa var at arbejde i Robert Danfords Smedie."

"So, det vilde være et smukt Syn!" svarede Anette, og lod sit Blik med næsten umærkelig Spot glide ned over Kunstnerens lille og spinkle Figur.

"Men det var dog en høist mærkelig Idee, de havde, om at sætte Liv i en Maskine!" sagde Oven.

Og den Tanke dukkede op i hans Sind, at denne unge Pige maaskee var bedre istand til at forstaae ham, end hele den øvrige Verden. Og hvilken kraftig Hjælp vilde det være for ham, hvis han kunde vinde det eneste Væsens Deeltagelse, som han elskede! De Mænd, hvis Hald ligger udenfor Livets almindelige Syssler — som enten ere forud for eller afvikle fra deres Samtid — føle sig undertiden grebne af en saa stærk moralisk Kulde, at Aanden gysrer, som om den befandt sig midt imellem Polernes Ishjerger. Det Samme, som Propheter, Reformatorer, Digtere, Forbrødere og ethvert andet Menneffe, i Bestidelse af mennefske Længsler, men adskilt paa Grund af en eiendommelig Lod fra Mængden, har følt, det følte den stakkels Oven Warland.

"Anette," udbrod han, bleg som Døden ved den blotte Tanke, "hvor gjerne vilde jeg ikke indvie Dem i min Hemmelighed. Jeg troer, at de vilde forstaae den, og jeg veed, at De vilde høre den med den Agtelse, som jeg ikke kan vente af den følesløse, materialistiske Verden."

"Ja, det vil jeg ganske vist," svarede Anette Hovenden smilende. "Sig mig hurtigt, hvad er Hensigten med denne lille Snurre, der er saa vidig, som om den var bestemt til Legetøi for en Feedronning? Lad mig sætte den i Bevægelse!"

"Lad være," udbrod Oven, "lad være!" Anette berørte kun det alt omtalte complicerede Værk saa let som muligt med Enden af en Naal, men Kunstneren greb hende saa haardt om Haandledet, at hun freg.